

Quick Scan Flora en Fauna

Hiethaarshoek

Wesepe

Quick Scan Flora en Fauna

Hiethaarshoek

Wesepe

Titel	Quick Scan Flora en Fauna Hiethaarshoek Wesepe
Uitvoering	Bureau Bleijerveld/Ruimte voor Advies
Opdrachtgever	Groenadviesbureau H.A. ten Have Spanjaardsdijk 53 7433 PW Schalkhaar
Datum	12 juli 2018
Status	definitief

Bureau
Bleijerveld

Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

mob 06-40559568
bleijerveld@ruimtevooradvies.nl

www.ruimtevooradvies.nl

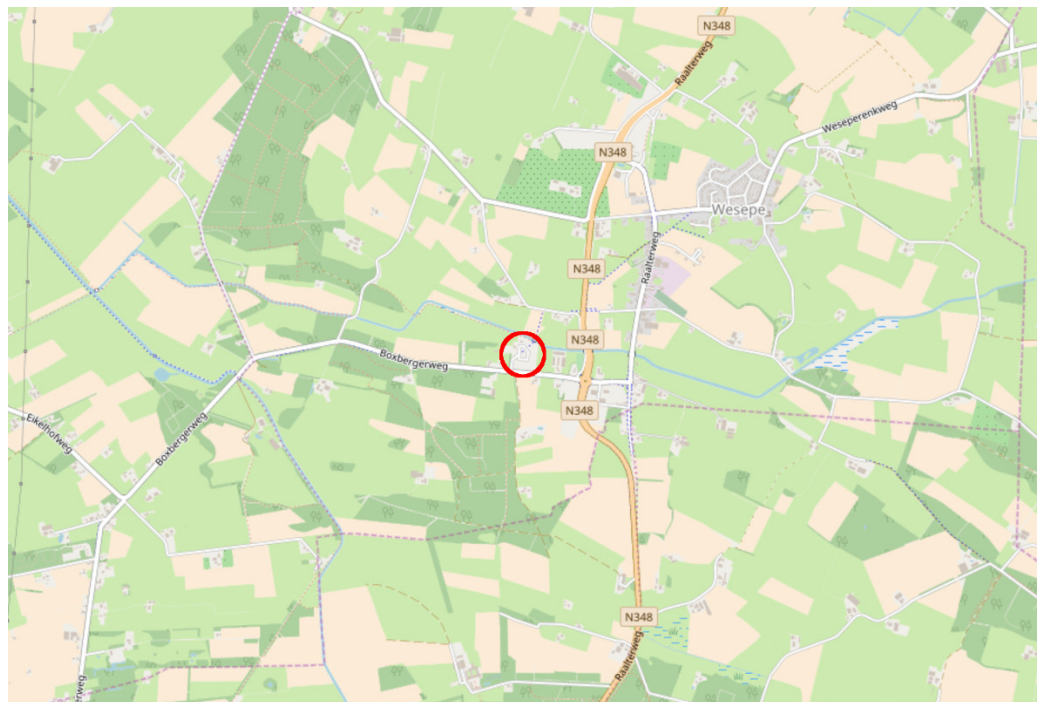
Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	4
2	Beschermde gebieden	5
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	5
2.2	Effecten beschermde gebieden	5
3	NDFF-gegevens	6
4	Beschermde soorten	7
4.1	Planten	7
4.2	Zoogdieren	7
4.3	Vleermuizen	7
4.4	Vogels	7
4.5	Amfibieën	7
4.6	Reptielen	8
4.7	Vissen	8
4.8	Ongewervelden	8
4.9	Samenvatting	9
5	Conclusies	10
5.1	Beschermde gebieden	10
5.2	Beschermde soorten	10
	Bronnen	11
	Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Aan de Boxbergerweg in Wesepe (gem. Olst-Wijhe) is het deels uitgevoerde nieuwbouwplan Hiethaarshoek gelegen (fig.1). De wens bestaat om de oorspronkelijke inrichting te wijzigen. Hierdoor gaat onder meer opgaande begroeiing verloren. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/ verordening (EHS/NNN).

Figuur 1. Wesepe e.o. met globale ligging plangebied (cirkel).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van een zogenaamde quick scan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of Omgevingsverordening. Een quick scan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied. Bronnenonderzoek, een terreinbezoek en ecologische kennis vormen de basis van de beoordeling. De quick scan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quick scan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFB) geraadpleegd en, indien nodig, verspreidingsatlassen. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van Synbiosys.alterra.nl en de digitale atlas van provincie Overijssel. Op 6 juni 2018 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten en indirecte aanwezigheid in de vorm van sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

Nieuwbouwplan Hiethaarshoek is circa tien jaar geleden ontworpen en bestond uit twaalf vrijstaande woningen met hagen ertussen op een terrein van circa 2,5 hectare. Het terrein is bouwrijp gemaakt en twee percelen zijn ontwikkeld. De overige kavels zijn nooit ontwikkeld en worden tot op heden beheerd als grasland. De hagen zijn jong en nog niet volledig ontwikkeld. Er komen soorten in voor als Kardinaalsmuts, Rode kornoelje, Liguster en Hazelaar. Voor de heg is meestal een strook Sneeuwbes aangeplant. Langs de buitenrand staan de heggen deels tegen singels aan die al aanwezig was voor de ontwikkeling van het plan. In de singels staan jonge bomen, met soorten als Zomereik, Spaanse aak en Ruwe berk. De entree in de zuidwesthoek is aan weerszijden beplant met een scala aan jonge bomen en struiken. Tot slot loopt over het terrein een fietspad dat aan weerszijden beplant is met jonge Witte elzen. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Langs de noordzijde loopt de Grote Vloedgraven; een gekanaliseerde beek. Het Terrein wordt omringd door graslandpercelen en erven.

Figuur 2. Luchtfoto Hiethaarshoek met projectgrens in rood. Bron: prov. Overijssel.

Fig. 3. Entree van het terrein vanaf de Boxbergerweg.

Fig. 4. Centrum van het plangebied met rechts het fietspad.

Fig. 5. Eén van de heggen op het terrein.

1.4 Ingreep

Door gebrek aan belangstelling voor het project is de noodzaak ontstaan voor herinrichting. De kern van de herinrichting bestaat uit een vergroting en deels verdichting van het aantal woningen. Verder wordt de verbinding met de omgeving versterkt door het creëren van doorzicht. Hiervoor moet een deel van de begroeiing wijken. Ter compensatie hiervan krijgt het centrale perceel en een perceel aan de zuidkant een natuurbestemming in de vorm van natuurgrasland. Langs de oostrand wordt een watergang met flauwe oevers aangelegd. De watergang krijgt een reguleerbare verbinding met de Grote Vloedgraven. Uiteindelijk stijgt de oppervlakte met bestemming natuur van 8.035 m² naar 9.000 m².

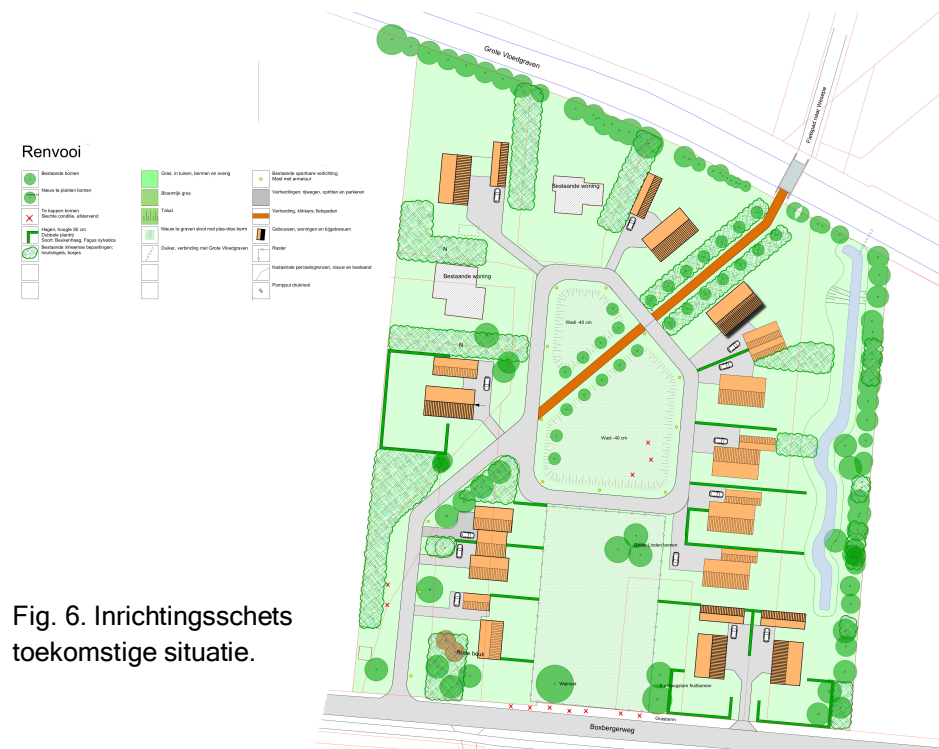

Fig. 6. Inrichtingsschets toekomstige situatie.

Fig. 7. Plangebied met bestemming natuur in de oude en nieuwe situatie.

2 Beschermd gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermd gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van het Nederlandse Natuurnetwerk (fig. 8). Wel liggen in de nabijheid enkele onderdelen van het NNN. Het dichtstbij liggende terrein bevindt zich aan de overkant van de Boxbergerweg op een afstand van enkele tientallen meters. De noordrand van het plangebied ligt in de “zone ondernemen met natuur en water buiten het NNN”. In deze zone zijn economische ontwikkelingen mogelijk, mits dit gepaard gaat met een versterking van natuurwaarde. De zone is circa veertig meter breed.

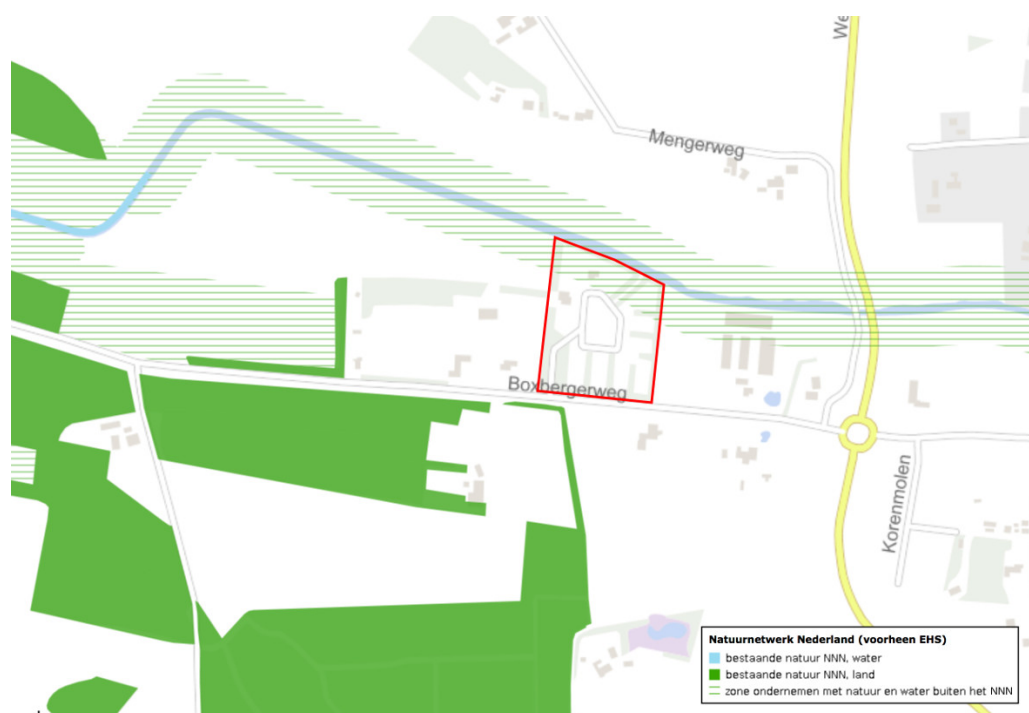

Fig. 8. Ligging plangebied (rood) t.o.v. beschermde gebieden.

2.2 Effecten beschermde gebieden

Het oorspronkelijke plan Hiethaarshoek is bestemmingsplan technisch geheel afgerond. De ontwikkeling van woningen in de beschermde zone langs de noordzijde is daarom geen onderwerp van discussie meer. De ingrepen in de terreindelen met bestemming natuur zijn dit wel. In de zone langs de noordzijde is de ontwikkeling van natuurwaarden immers een voorwaarde geweest voor de ruimtelijke ontwikkeling. In figuur 7 valt af te lezen dat er weliswaar begroeiing verdwijnt, maar dat door ontwikkeling en versterking van begroeiing op andere locatie binnen het plangebied en de aanleg van een natuurlijke watergang de oppervlakte met bestemming natuur netto toeneemt. Dit geldt ook voor de wijzigingen die beperkt zijn tot de zone ondernemen met natuur en water buiten het NNN. Op grond hiervan conflicteert de herinrichting van het plangebied niet met de voorwaarden die aan de ruimtelijke ontwikkeling zijn gesteld.

3 NDFF-gegevens

In en met name rond het plangebied zijn de afgelopen tien jaar voornamelijk onbeschermden soorten waargenomen. Uit de soortgroep zoogdieren zijn enkele nationaal beschermde soorten vermeld. Van deze soorten geldt voor Egel, Haas en Konijn een algemene vrijstelling in geval van ruimtelijke ingrepen. Voor Steenmarter geldt deze vrijstelling niet. Van de soortgroep vogels zijn zeven soorten vermeld. Het gaat om losse waarnemingen van overvliegende en ter plaatse verblijvende dieren buiten het plangebied. Van de soortgroep amfibieën is alleen de nationaal beschermde Gewone pad waargenomen. Voor deze soort geldt een algemene vrijstelling in geval van ruimtelijke ingrepen. Van de overige soortgroepen zijn geen beschermde soorten waargenomen.

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

Het grasland in het plangebied is jong en vermoedelijk oorspronkelijk ingezaaid met grassoorten. De vegetatie is matig ontwikkeld met een lage bedekking en opvallend weinig gras. Mogelijk is dit te wijten aan de droogte voorafgaand aan het terreinbezoek. In de vegetatie vormen Duizendblad en Smalle weegbree de belangrijkste soorten. Verder komen in lagere aantallen andere typische (zandige) graslandsoorten, zoals Gewoon biggenkruid, Zevenblad, Rode klaver, Kleine ooievaarsbek, Hopklaver, Teunisbloem, Scherpe boterbloem, Hazenpootje, Muurpeper, Zandmuur, Gewoon langbaardgras en Smalle wikke. In de plaatselijk open heggen groeit een meer met lichte ruigte overeenkomende vegetatie met soorten als Grote brandnetel, Boerenwormkruid, Gele morgenster, Rietgras, Jakobskruid, Kweek, Heermoes en Gewone braam. In de rand van de heggen staat opvallend veel Prachtklokje. Onder opgaande begroeiing was nauwelijks vegetatie aanwezig. Het ging om soorten als Geel nagelkruid, Grote brandnetel, Schijnaardbei en Gewone braam. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Prachtklokje is op de Rode lijst geplaatst, maar komt van nature alleen in Zuid-Limburg voor. In de rest van het land is het voorkomen terug te voeren op verwildering uit tuinen.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van Mol zijn in meer of mindere mate beschermd. In het plangebied zijn geen zoogdieren waargenomen. Wel zijn sporen van Konijn en kleine knaagdieren gevonden in de vorm van graafkultjes en holten. Het terrein is geschikt voor verschillende algemene soorten, zoals Egel, Gewone bosmuis, Rosse woelmuis en Veldmuis. Voor dergelijke licht beschermde soorten geldt een algemene ontheffing van de Wnb in geval van ruimtelijke ingrepen. De overige soorten zijn alleen als passant in het plangebied te verwachten. Een negatief effect op zeldzamere en strikter beschermde soorten zoogdieren is uitgesloten.

4.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn strikt beschermd in de Habitatrichtlijn. Verblijfplaatsen kunnen zich in bomen en kunstwerken bevinden, zoals gebouwen, bunkers, bruggen en dergelijke. In het plangebied staan geen bomen die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Het terrein zal in gebruik zijn als foerageergebied, met name wat de hogere begroeiing betreft. De herinrichting van het terrein is niet van wezenlijke invloed op deze functie.

4.4 Vogels

Vogels en hun broedsels zijn strikt beschermd in de Wnb volgens het regime van de Vogelrichtlijn. Van een deel van de vogelsoorten is de vaste nestplaats en het functionele leefgebied jaarrond beschermd. In het plangebied staan struweel en jonge singels. Op grond hiervan zijn allerlei algemene soorten als broedvogel te verwachten. Te denken valt aan soorten als Tuinfluiter, Braamsluiper, Grasmus, Zwartkop, Tjiftjaf, Fitis, Zanglijster, Houtduif, Vink, Kraai en Ekster. De begroeiing is te jong om vaste nestplaatsen te herbergen.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied is niet geschikt als voortplantingsgebied voor amfibieën, omdat oppervlaktewater ontbreekt. De Grote Vloedgraaf is een te groot en te snelstromend water voor de meeste soorten amfibieën. Op luwe plaatsen met

een geschikte oever zouden Meer- en Bastaardkikker voor kunnen komen. Verder is het waarschijnlijk dat in de omgeving soorten als Gewone pad en Bruine kikker in bijvoorbeeld tuinvijvers voorkomen. Dergelijke soorten kunnen in de landfase schaars in het plangebied voorkomen op plaatsen met dichte begroeiing. De genoemde soorten zijn licht beschermd in de Wnb; er geldt een algemene vrijstelling in geval van ruimtelijke ontwikkelingen. Een belang van het plangebied voor zeldzamere en strikter beschermde soorten is uit te sluiten.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied voldoet niet aan de eisen die de Nederlandse soorten reptielen aan hun habitat stellen. Een negatief effect op deze soortgroep is daarom uit te sluiten.

4.7 Vissen

Binnen het plangebied komt geen permanent oppervlaktewater voor. Een negatief effect op vissen in het algemeen is uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden stellen zeer specifieke eisen aan hun habitat. Het plangebied voldoet niet aan deze eisen. Beschermde soorten ongewervelden zijn daarom uit te sluiten binnen het plangebied.

4.9 Samenvatting

Het plangebied is geschikt voor algemene soorten kleine zoogdieren en amfibieën. Het terrein zal tot het foerageergebied van vleermuizen behoren. Verder zijn algemene broedvogels zonder vaste nestplaats te verwachten. Beschermde soorten uit de overige soortgroepen zijn uit te sluiten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Algemene soorten		Alg. vrijstelling		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	X			
Vleermuizen	Foerageergebied			Geen effect	
Vleermuizen	Vliegroutes			Geen effect	
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats				Aanwezig
Broedvogels	Met vaste nestplaats	X			
Amfibieën			Alg. vrijstelling		
Reptielen		X			
Vissen		X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermd gebied

Het plangebied maakt geen deel uit van het NNN of Natura 2000. Het effect van het plan op beschermde gebieden in de omgeving heeft in een eerder stadium plaatsgevonden en is geen onderwerp in dit onderzoek. Een deel van het plangebied overlapt met de zone ondernemen met natuur en water buiten het NNN. Door de herinrichting neemt de oppervlakte met bestemming natuur netto toe. De herontwikkeling conflicteert daarmee niet met de doelstelling van de zone.

5.2 Beschermd soorten

Zoogdieren en amfibieën (Wnb-nationaal)

Voor de te verwachten soorten geldt een algemene ontheffing in geval van ruimtelijke ontwikkelingen. Er zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk.

Vogels (Wnb-VR)

Bij het rooien van groen dient rekening gehouden te worden met broedsels van vogelsoorten zonder vaste nestplaats. De genoemde activiteiten dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden. De piek van het broedseizoen valt in de periode van half maart tot half juli. Eerdere en latere broedgevallen zijn mogelijk.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quickscan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	—
Zoogdieren	Alle	—
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Rooien groen buiten periode 15 mrt - 15 jul
Vogels met vaste verblijfplaats	Alle	—
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

www.ndff.nl

www.overijssel.nl

www.synbiosis.alterra.nl

www.waarneming.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.